

OSNUTEK

ZAKON O VZPOSTAVITVI OKVIRA UKREPOV GLEDE IZREDNIH RAZMER NA NOTRANJEM TRGU IN NJEGOVI ODPORNOSTI

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) Ta zakon določa organizacijske, postopkovne in tehnične ukrepe za izvajanje Uredbe (EU) 2024/2747 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o vzpostavitvi okvira ukrepov glede izrednih razmer na notranjem trgu in njegovi odpornosti (UL L št. 2024/2747 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2024/2747/EU).

(2) Ta zakon podrobneje določa:

1. imenovanje članov Odbora za izredne razmere na notranjem trgu in njegovo odpornost iz 4. člena Uredbe 2024/2747/EU (v nadaljnjem besedilu: Odbor);
2. vzpostavitev centralnega urada za zvezo;
3. vzpostavitev enotne kontaktne točke;
4. sodelovanje med ministrstvi in drugimi pristojnimi organi;
5. vzpostavitev sistema za zgodnje opozarjanje;
6. spremljanje dobavnih verig blaga in storitev ključnega pomena;
7. spremljanje prostega pretoka oseb, vključenih v proizvodnjo in dobavo blaga in storitev;
8. posvetovanje z deležniki;
9. digitalna orodja;
10. omejitve prostega pretoka;
11. poročanje.

(3) Ta zakon določa nujne postopke za v krizi pomembno blago za:

1. prenos Direktive 2000/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. maja 2000 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z emisijo hrupa v okolje, ki ga povzroča oprema, ki se uporablja na prostem (UL L št. 162 z dne 3. julija 2000, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/1208 z dne 16. novembra 2023 o spremembi Direktive 2000/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede metod za merjenje hrupa v zraku, ki ga oddaja oprema, ki se uporablja na prostem (UL L št. 2024/1208 z dne 2. maja 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2000/14/ES);
2. prenos Direktive 2006/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o strojih in spremembah Direktive 95/16/ES (UL L 157 z dne 9. junija 2006, str. 24), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/2749 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi direktiv 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2749 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/42/ES);
3. prenos Direktive 2010/35/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. junija 2010 o premični tlačni opremi in o razveljavitvi direktiv Sveta 76/767/EGS, 84/525/EGS, 84/526/EGS, 84/527/EGS in 1999/36/ES (UL L št. 165 z dne 30. junija 2010, str. 1), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/2749 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi direktiv 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2749 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/35/EU);
4. prenos Direktive 2014/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti enostavnih tlačnih posod na trgu (UL L št. 96 z dne 29. marca 2014, str. 45), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/2749 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi direktiv 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o

- skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2749 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2014/29/EU](#));
5. prenos Direktive 2014/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z elektromagnetno združljivostjo (UL L št. 96 z dne 29. marca 2014, str. 79), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/2749 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi direktiv 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2749 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2014/30/EU](#));
 6. prenos Direktive 2014/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaje držav članic v zvezi z dvigali in varnostnimi komponentami za dvigala (UL L št. 96 z dne 29. marca 2014, str. 251), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/2749 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi direktiv 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2749 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2014/33/EU](#));
 7. prenos Direktive 2014/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z opremo in zaščitnimi sistemi, namenjenimi za uporabo v potencialno eksplozivnih atmosferah (UL L št. 96 z dne 29. marca 2014, str. 309), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/2749 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi direktiv 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2749 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2014/34/EU](#));
 8. prenos Direktive 2014/35/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti na trgu električne opreme, ki je načrtovana za uporabo znotraj določenih napetostnih mej (UL L št. 96 z dne 29. marca 2014, str. 357), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/2749 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi direktiv 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2749 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2014/35/EU](#));
 9. prenos Direktive 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo radijske opreme na trgu in razveljavitvi Direktive 1999/5/ES (UL L št. 153 z dne 22. maja 2014, str. 62), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/2749 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi direktiv 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2749 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2014/53/EU](#));
 10. prenos Direktive 2014/68/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o harmonizaciji zakonodaje držav članic v zvezi omogočanjem dostopnosti tlačne opreme na trgu (UL L št. 189 z dne 27. junija 2014, št. 164), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/2749 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi direktiv 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU in 2014/68/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2749 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2014/68/EU](#));
 11. izvajanje Uredbe (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L št. 88 z dne 4. aprila 2011, str. 5), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2025/695 z dne 9. aprila 2025 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo mejnih vrednosti in razredov lastnosti za trajne sidrne naprave in varnostne kavljice (UL L št. 2025/695 z dne 22. julija 2025), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 305/2011/EU](#)),
 12. izvajanje Uredbe (EU) 2016/424 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o žičniških napravah in razveljavitvi Direktive 2000/9/ES (UL L št. 81 z dne 31. marca 2016, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/2748 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o

- spremembi uredb (EU) št. 305/2011, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2023/988 in (EU) 2023/1230 glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2748 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2016/424/EU);
13. izvajanje Uredbe (EU) 2016/425 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o osebni varovalni opremi in razveljavitvi Direktive Sveta 89/686/EGS (UL L št. 81 z dne 31. marca 2016, str. 51), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/2748 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi uredb (EU) št. 305/2011, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2023/988 in (EU) 2023/1230 glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2748 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2016/425/EU);
 14. izvajanje Uredbe (EU) 2016/426 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o napravah, v katerih zgoreva plinasto gorivo, in razveljavitvi Direktive 2009/142/ES (UL L št. 81 z dne 31. marca 2016, str. 99), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/2748 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi uredb (EU) št. 305/2011, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2023/988 in (EU) 2023/1230 glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2748 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2016/426/EU);
 15. izvajanje Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o splošni varnosti proizvodov, spremembi Uredbe (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Sveta 87/357/EGS (UL L št. 135 z dne 23. maja 2023, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/3173 z dne 27. avgusta 2024 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2023/988 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pravili o dostopu do sistema hitrega obveščanja Safety Gate in o njegovem delovanju, informacijami, ki jih je treba vnesti v ta sistem, zahtevami za uradna obvestila in merili za oceno ravni tveganja (UL L št. 2024/3173 z dne 13. decembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/988/EU);
 16. izvajanje Uredbe (EU) 2023/1230 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2023 o strojih in razveljavitvi Direktive 2006/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive Sveta 73/361/EGS (UL L št. 165 z dne 29. junija 2023, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/2748 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2024 o spremembi uredb (EU) št. 305/2011, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2023/988 in (EU) 2023/1230 glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu (UL L št. 2024/2748 z dne 8. novembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/1230/EU) in
 17. izvajanje Uredbe (EU) 2024/3110 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o določitvi harmoniziranih pravil za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 305/2011 (UL L št. 2024/3110 z dne 18. decembra 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2024/3110/EU).

2. člen **(pomen izrazov)**

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo enako kot izrazi, opredeljeni v 3. členu Uredbe 2024/2747/EU.

II. UPRAVLJANJE, OBVEŠČANJE IN KOORDINACIJA

3. člen **(imenovanje članov Odbora)**

(1) Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), v skladu z drugim odstavkom 4. člena Uredbe 2024/2747/EU imenuje predstavnika in namestnika predstavnika Republike Slovenije v Odboru.

(2) Ministrstvo lahko po potrebi imenuje tudi ad hoc predstavnika za posamezni sektor, ki sodeluje v Odboru glede na naravo krize, v skladu z drugim odstavkom 4. člena Uredbe 2024/2747/EU.

4. člen
(centralni urad za zvezo)

(1) Centralni urad za zvezo iz prvega odstavka 8. člena Uredbe 2024/2747/EU je ministrstvo.

(2) Ministrstva in drugi državni organi so v skladu s pristojnostmi, ki so določene s predpisi, ki urejajo organizacijo državne uprave oziroma predpisi, ki urejajo pristojnosti in naloge teh organov (v nadaljnjem besedilu: pristojni organi), dolžni centralnemu uradu za zvezo na njegovo zaprosilo nemudoma zagotoviti vse podatke, ki so potrebni za nemoteno izvajanje njegovih nalog v skladu s tretjim odstavkom 8. člena Uredbe 2024/2747/EU.

5. člen
(enotna kontaktna točka)

Naloge enotne kontaktne točke iz 24. člena Uredbe 2024/2747/EU opravlja ministrstvo.

6. člen
(seznam pristojnih organov)

Ministrstvo pripravi in redno posodablja seznam pristojnih organov iz točke (a) tretjega odstavka 9. člena Uredbe 2024/2747/EU, vključno z njihovimi kontaktnimi podatki, dodeljenimi vlogami in odgovornostmi, ter ga posreduje Evropski komisiji.

III. MEHANIZMI ZA IZVAJANJE UKREPOV

7. člen
(posvetovanje z deležniki)

Ministrstvo v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi organizira posvetovanja z gospodarskimi subjekti, socialnimi partnerji in drugimi relevantnimi deležniki o njihovih pobudah in ukrepih za blažitev morebitnih kriz na notranjem trgu in odzivanje nanje v skladu s tretjim odstavkom 9. člena Uredbe 2024/2747/EU.

8. člen
(sistem za zgodnje opozarjanje)

(1) Pristojni organi v skladu z 13. členom Uredbe 2024/2747/EU sporočajo centralnemu uradu za zvezo o vsakem pomembnem incidentu, ki bi lahko povzročil znatne motnje v delovanju notranjega trga in njegovih dobavnih verig.

(2) Ministrstvo o pomembnih incidentih obvešča Evropsko komisijo in centralne urade za zvezo drugih držav.

9. člen
(spremljanje dobavnih verig)

(1) Ministrstvo v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi spremlja dobavne verige blaga in storitev ključnega pomena v previdnostnem načinu v skladu s 16. členom Uredbe 2024/2747/EU.

(2) V primeru aktivacije previdnostnega načina na notranjem trgu ministrstvo v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi, kadar je to mogoče, vzpostavi in vodi zaupen seznam ustreznih gospodarskih subjektov s sedežem v Republiki Sloveniji, ki poslujejo vzdolž dobavnih verig blaga in storitev ključnega pomena, v skladu s tretjim odstavkom 16. člena Uredbe 2024/2747/EU.

(3) Ministrstvo ali drug pristojni organ lahko na podlagi seznama iz prejšnjega odstavka zaprosi gospodarske subjekte za prostovoljno posredovanje informacij o dejavnih, ki vplivajo na razpoložljivost

blaga in storitev ključnega pomena. Pridobljene informacije posreduje Evropski komisiji in Odboru preko centralnega urada za zvezo.

10. člen (spremljanje prostega pretoka oseb)

(1) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za delo ter drugimi pristojnimi organi v previdnostnem načinu spremlja motnje pri prostem pretoku oseb, vključno z delavci, ki so vključeni v proizvodnjo in dobavo blaga in storitev ključnega pomena, v skladu s prvim odstavkom 16. člena Uredbe 2024/2747/EU. O svojih ugotovitvah obvesti centralni urad za zvezo, ki posreduje informacije Evropski komisiji.

(2) Kadar so v Republiki Sloveniji v primeru aktivacije načina za izredne razmere na notranjem trgu v skladu z Uredbo 2024/2747/EU sprejeti ukrepi, ki omejujejo uresničevanje pravice do prostega gibanja oseb, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, o tem brez odlašanja obvesti centralni urad za zvezo. Obvestilo mora vsebovati besedilo ukrepov in informacije iz prvega odstavka 23. člena Uredbe 2024/2747/EU.

11. člen (digitalna orodja)

Ministrstvo v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi vzpostavlja in posodablja digitalna orodja in obrazce za učinkovito izvajanje Uredbe 2024/2747/EU v skladu s 44. členom navedene uredbe.

IV. NACIONALNI UKREPI V NAČINU ZA IZREDNE RAZMERE

12. člen (omejitve prostega pretoka)

Pristojni organi sprejemajo ukrepe in omejitve prostega pretoka v izrednih razmerah na notranjem trgu v skladu z določili 20. in 21. člena Uredbe 2024/2747/EU.

V. NUJNI POSTOPKI ZA V KRIZI POMEMBNO BLAGO

13. člen (uporaba nujnih postopkov)

(1) Nujni postopki za v krizi pomembno blago iz tega poglavja se uporabljajo le v načinu za izredne razmere na notranjem trgu, ki je aktiviran v skladu z 18. členom Uredbe 2024/2747/EU.

(2) Nujni postopki iz prejšnjega odstavka se uporabljajo le za blago, ki je v izvedbenem aktu iz četrtega odstavka 18. člena Uredbe 2024/2747/EU opredeljeno kot »v krizi pomembno blago«, in je zajeto z Uredbo 305/2011/EU, Uredbo 2016/424/EU, Uredbo 2016/425/EU, Uredbo 2016/426/EU, Uredbo 2023/988/EU, Uredbo 2023/1230/EU, Uredbo 2024/3110/EU ali predpisi, sprejetimi za prenos Direktive 2000/14/ES, Direktive 2006/42/ES, Direktive 2010/35/EU, Direktive 2014/29/EU, Direktive 2014/30/EU, Direktive 2014/33/EU, Direktive 2014/34/EU, Direktive 2014/35/EU, Direktive 2014/53/EU in Direktive 2014/68/EU.

(3) Nujni postopki iz prvega odstavka tega člena se v zvezi z blagom iz prejšnjega odstavka uporabljajo le, če je Evropska komisija sprejela izvedbeni akt o aktiviranju nujnih postopkov na podlagi 28. člena Uredbe 2024/2747/EU.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se določbe osmega odstavka 15. člena tega zakona uporabljajo v načinu za izredne razmere na notranjem trgu in po njegovem izteku ali deaktiviranju.

(5) V zvezi s proizvodi, danimi na trg v skladu z 14. in 15. členom tega zakona, se upošteva tudi izvedbene akte Evropske komisije, sprejete v zvezi s korektivnimi ali omejevalnimi ukrepi, postopki ter posebnimi zahtevami za označevanje in sledljivost.

14. člen **(prednostna razvrstitev ugotavljanja skladnosti v krizi pomembnega blaga)**

Priglašeni organi si za blago, ki je opredeljeno kot v krizi pomembno in zanj veljajo postopki ugotavljanja skladnosti, ki zahtevajo obvezno sodelovanje priglašene organa, po svojih najboljših močeh prizadevajo, da zagotovijo:

1. prednostno obravnavo vseh vlog za ugotavljanje skladnosti, ne glede na to, ali so bile te vloge vložene pred aktiviranjem nujnih postopkov ali po njem, pri čemer s prednostno razvrstitvijo vlog ne povzročajo dodatnih nesorazmernih stroškov vlagatelju vloge;
2. ustrezno povečanje svojih preskusnih zmogljivosti, za katere so priglašeni.

15. člen **(odstopanje od postopkov ugotavljanja skladnosti, ki zahtevajo obvezno sodelovanje priglašene organa)**

(1) Za blago, ki je opredeljeno kot v krizi pomembno in zanj veljajo postopki ugotavljanja skladnosti, ki zahtevajo obvezno sodelovanje priglašene organa, lahko ministrstvo, pristojno za posamezno vrsto proizvodov v skladu z zakoni o delovnem področju ministrstev (v nadaljnjem besedilu: pristojno ministrstvo), z odstopanjem od postopkov ugotavljanja skladnosti, določenih s predpisi, ki urejajo postopke ugotavljanja skladnosti za zadevno vrsto proizvoda, na ustrezno utemeljeno vlogo gospodarskega subjekta izda dovoljenje za dajanje blaga na trg na ozemlju Republike Slovenije. Dovoljenje iz tega odstavka se lahko izda, če postopki ugotavljanja skladnosti niso bili izvedeni, vendar je bila za to blago dokazana skladnost z vsemi bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami ustrezne sektorske zakonodaje.

(2) Dovoljenje, ki ga izda pristojno ministrstvo, velja na ozemlju Republike Slovenije. O izdanem dovoljenju pristojno ministrstvo obvesti Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije.

(3) Pristojno ministrstvo lahko dovoljenje, ki ga izda pristojni nacionalni organ v drugi državi članici Evropske unije, prizna tudi v Republiki Sloveniji ter o tem obvesti Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije. Priznanje dovoljenja velja do sprejetja izvedbenega akta Evropske komisije iz četrtega odstavka tega člena.

(4) Organi za nadzor trga na zahtevo Evropske komisije v fazi priprave osnutka izvedbenega akta o razširitvi veljavnosti dovoljenja, ki ga je izdal pristojni organ ene države članice Evropske unije, na ozemlje celotne Evropske unije, predložijo ustrezne informacije ali pripombe v zvezi s tehnično oceno, ki je bila podlaga za dovoljenje iz prejšnjega odstavka tega člena.

(5) Proizvajalec zagotovi, da je blago, za katero velja razširitev veljavnosti iz prejšnjega odstavka, opremljeno z informacijami, da je dano na trg kot »v krizi pomembno blago«. Te informacije, določene v izvedbenem aktu Evropske komisije, pa tudi morebitne oznake, morajo biti jasne, razumljive in nedvoumne ter zagotovljene v slovenščini.

(6) Dovoljenje, izdano na podlagi prvega odstavka tega člena, določa pogoje in zahteve, pod katerimi se v krizi pomembno blago lahko da na trg in določa vsaj naslednje:

1. opis postopkov, s katerimi je bila uspešno dokazana skladnost z ustreznimi bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami ustrezne sektorske zakonodaje;
2. vse posebne zahteve glede sledljivosti blaga;
3. končni datum veljavnosti dovoljenja, ki ne sme biti poznejši od zadnjega dne obdobja, v katerem je bil aktiviran način za izredne razmere na notranjem trgu v skladu z 18. členom Uredbe 2024/2747/EU;
4. vse posebne zahteve glede potrebe po zagotovitvi stalnega ugotavljanja skladnosti glede blaga in
5. ukrepe, ki jih je treba sprejeti po izteku ali deaktiviranju načina za izredne razmere na notranjem trgu v zvezi z blagom, ki je bilo dano na trg.

(7) Proizvajalci za blago iz prvega odstavka tega člena na lastno odgovornost izjavijo, da blago izpolnjuje vse bistvene zdravstvene in varnostne zahteve, ki jih določajo predpisi, sprejeti za prenos Direktive 2000/14/ES, Direktive 2006/42/ES, Direktive 2010/35/EU, Direktive 2014/29/EU, Direktive 2014/30/EU, Direktive 2014/33/EU, Direktive 2014/34/EU, Direktive 2014/35/EU, Direktive 2014/53/EU in Direktive 2014/68/EU ter so odgovorni za izpolnjevanje postopkov ugotavljanja skladnosti. Obveznost proizvajalca iz tega odstavka se v zvezi z dvigali uporablja tudi za monterje dvigal.

(8) Blago, za katero je bilo izdano dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, nima oznake CE in je opremljeno z informacijami, da je dano na trg kot »v krizi pomembno blago«. Takšno blago lahko ostane na trgu države članice Evropske unije v načinu za izredne razmere in po njegovem izteku ali deaktivaciji. Določbe glede prostega pretoka blaga iz predpisov, sprejetih za prenos Direktive 2000/14/ES, Direktive 2006/42/ES, Direktive 2010/35/EU, Direktive 2014/29/EU, Direktive 2014/30/EU, Direktive 2014/33/EU, Direktive 2014/34/EU, Direktive 2014/35/EU, Direktive 2014/53/EU in Direktive 2014/68/EU se za blago, ki je dano na trg kot »v krizi pomembno blago«, ne uporabljajo.

(9) Organi za nadzor trga o vseh korektivnih in omejevalnih ukrepih v zvezi z blagom z izdanim dovoljenjem iz prvega odstavka tega člena, priznано veljavnostjo iz tretjega odstavka tega člena ali sprejetim izvedbenim aktom iz četrtega odstavka tega člena nemudoma obvestijo Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije v skladu s predpisom, ki določa način mednarodne izmenjave informacij o ukrepih in dejanjih, ki omejujejo trgovanje s proizvodi.

(10) Uporaba postopkov izdaje dovoljenja iz prvega, drugega in četrtega odstavka tega člena ne vpliva na uporabo ustreznih postopkov ugotavljanja skladnosti, določenimi s predpisi, ki urejajo postopke ugotavljanja skladnosti za posamezno vrsto proizvodov.

16. člen

(domneva o skladnosti na podlagi standardov in skupnih specifikacij)

(1) Brez poseganja v postopke ugotavljanja skladnosti, določene s predpisi, ki urejajo postopke ugotavljanja skladnosti za zadevno vrsto proizvoda, se za blago, ki je opredeljeno kot v krizi pomembno in je skladno s standardi ali skupnimi specifikacijami, navedenimi v izvedbenem aktu, s katerim Evropska komisija določi ustrezne standarde ali določi skupne specifikacije za v krizi pomembno blago, domneva, da je skladno z veljavnimi bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami ustrezne sektorske zakonodaje, ki jih zajemajo ti standardi, skupne specifikacije ali njihovi deli.

(2) Proizvajalec od dneva po izteku ali deaktiviranju načina za izredne razmere na notranjem trgu Evropske unije ne da proizvoda na trg na podlagi domneve o skladnosti, ki jo zagotavljajo standardi ali skupne specifikacije, navedene v izvedbenem aktu iz prejšnjega odstavka. Določba iz tega odstavka se v zvezi z dvigali uporablja tudi za monterja dvigal.

(3) V krizi pomembno blago, ki je skladno s standardi ali skupnimi specifikacijami iz prvega odstavka tega člena in je bilo dano na trg v načinu za izredne razmere, se šteje za skladno z ustreznimi bistvenimi zahtevami sektorske zakonodaje tudi po izteku ali razveljavitvi izvedbenega akta iz prvega odstavka tega člena in po izteku ali deaktiviranju načina za izredne razmere na notranjem trgu.

(4) Če pristojno ministrstvo meni, da standard ali skupna specifikacija iz izvedbenega akta iz prvega odstavka tega člena ne izpolnjuje v celoti ustreznih zdravstvenih in varnostnih zahtev ustrezne sektorske zakonodaje za zadevno vrsto proizvoda nepravilna v smislu metod in meril za ocenjevanje lastnosti v zvezi z bistvenimi značilnostmi gradbenega proizvoda, o tem obvesti Evropsko komisijo tako, da ji predloži podrobno obrazložitev.

17. člen

(ocenjevanje, izjava o lastnostih in izjava o lastnostih in skladnosti gradbenih proizvodov na podlagi standardov in skupnih specifikacij)

Če ministrstvo meni, da je standard ali skupna specifikacija iz izvedbenega akta iz prvega odstavka 38c. člena Uredbe 305/2011/EU ali iz izvedbenega akta iz prvega odstavka 87. člena Uredbe

2024/3110/EU nepravilna v smislu metod in meril za ocenjevanje lastnosti v zvezi z bistvenimi značilnostmi, o tem obvesti Evropsko komisijo tako, da ji predloži podrobno obrazložitev.

18. člen

(prednostna razvrstitev dejavnosti nadzora trga in medsebojna pomoč med organi)

(1) Organi za nadzor trga prednostno obravnavajo dejavnosti nadzora trga v zvezi z v krizi pomembnim blagom iz drugega odstavka 13. člena tega zakona.

(2) Organi za nadzor trga zagotavljajo pomoč drugim organom za nadzor trga v načinu za izredne razmere na notranjem trgu, vključno z mobilizacijo in pošiljanjem strokovnih skupin za začasno okrepitev osebja organov za nadzor trga, ki zaprosijo za pomoč, ali zagotavljanjem logistične podpore, kot je krepitev preskusnih zmogljivosti za v krizi pomembno blago.

VI. NADZOR

19. člen

(inšpekcijski nadzor)

(1) Izvajanje določb V. poglavja tega zakona, Uredbe 2024/2747/EU, Uredbe 305/2011/EU, Uredbe 2016/424/EU, Uredbe 2016/425/EU, Uredbe 2016/426/EU, Uredbe 2023/988/EU, Uredbe 2023/1230/EU in XIV. poglavja Uredbe 2024/3110/EU nadzorujejo inšpekcijski organi, pristojni za posamezno vrsto proizvodov, v skladu s predpisi, ki določajo pristojnosti in naloge pristojnih inšpekcijskih organov.

(2) Pristojni inšpektorji oziroma inšpektorice (v nadaljnjem besedilu: inšpektorji) imajo na podlagi tega zakona v zvezi z blagom iz drugega odstavka 13. člena tega zakona, danim na trg po nujnih postopkih za v krizi pomembno blago, pooblastilo sprejeti vse korektivne in omejevalne ukrepe, določene z zakonom, ki ureja tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

20. člen

(prekrški gospodarskega subjekta)

(1) Z globo od 3.000 do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot gospodarski subjekt:

1. v nasprotju s petim odstavkom 15. člena tega zakona, drugim pododstavkom drugega odstavka 43c. člena Uredbe 2016/424/EU, drugim pododstavkom drugega odstavka 41c člena Uredbe 2016/425/EU, drugim pododstavkom drugega odstavka 40c člena Uredbe 2016/426/EU ali drugim pododstavkom drugega odstavka 25c člena Uredbe 2023/1230/EU ne zagotovi, da je blago, za katero velja razširitev veljavnosti dovoljenja, opremljeno z informacijami, da je dano na trg kot »v krizi pomembno blago«, ali ne zagotovi, da so te informacije, določene v izvedbenem aktu Evropske komisije, pa tudi morebitne oznake, jasne, razumljive in nedvoumne ter zagotovljene v slovenščini;
2. v nasprotju z osmim odstavkom 15. člena tega zakona, sedmim odstavkom 43c člena Uredbe 2016/424/EU, sedmim odstavkom 41c člena Uredbe 2016/425/EU, sedmim odstavkom 40c člena Uredbe 2016/426/EU ali sedmim odstavkom 25c člena Uredbe 2023/1230/EU blago označi z oznako CE ali blaga ne opremi z informacijami, da je dano na trg kot »v krizi pomembno blago«.

(2) Z globo od 2.000 do 15.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

21. člen (prekrški proizvajalca)

(1) Z globo od 3.000 do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot proizvajalec:

1. ne upošteva pogojev in zahtev, pod katerimi se v krizi pomembno blago lahko da na trg, določenih z dovoljenjem iz prvega odstavka 15. člena tega zakona;
2. v nasprotju s sedmim odstavkom 15. člena tega zakona, petim odstavkom 43c člena Uredbe 2016/424/EU, petim odstavkom 41c člena Uredbe 2016/425/EU, petim odstavkom 40c člena Uredbe 2016/426/EU ali petim odstavkom 25c člena Uredbe 2023/1230/EU ne zagotovi, da blago izpolnjuje vse bistvene zdravstvene in varnostne zahteve, ki jih določa Uredba 305/2011/EU, Uredba 2016/424/EU, Uredba 2016/425/EU, Uredba 2016/426/EU, Uredba 2023/988/EU, Uredba 2023/1230/EU ali predpisi, sprejeti za prenos Direktive 2000/14/ES, Direktive 2006/42/ES, Direktive 2010/35/EU, Direktive 2014/29/EU, Direktive 2014/30/EU, Direktive 2014/33/EU, Direktive 2014/34/EU, Direktive 2014/35/EU, Direktive 2014/53/EU ali Direktive 2014/68/EU, ali ne zagotovi izvedbe postopkov ugotavljanja skladnosti;
3. v nasprotju z drugim odstavkom 16. člena tega zakona, petim odstavkom 43d člena Uredbe 2016/424/EU, petim odstavkom 41d člena Uredbe 2016/425/EU, petim odstavkom 40d člena Uredbe 2016/426/EU ali petim odstavkom 25d člena Uredbe 2023/1230/EU po izteku ali deaktiviranju načina za izredne razmere na notranjem trgu Evropske unije da blago na trg na podlagi domneve o skladnosti, ki jo zagotavljajo standardi ali skupne specifikacije, navedene v izvedbenem aktu iz prvega odstavka 16. člena tega zakona, prvega odstavka 43d člena Uredbe 2016/424/EU, prvega odstavka 41d člena Uredbe 2016/425/EU, prvega odstavka 40d člena Uredbe 2016/426/EU ali prvega odstavka 25d člena Uredbe 2023/1230/EU;
4. v nasprotju s petim odstavkom 87. člena Uredbe 2024/3110/EU po izteku ali deaktiviranju načina za izredne razmere na notranjem trgu pripravi izjavo o lastnostih in skladnosti na podlagi standardov ali skupnih specifikacij iz izvedbenega akta iz prvega odstavka 87. člena Uredbe 2024/3110/EU.
5. v nasprotju s petim odstavkom 38c člena Uredbe 305/2011/EU po izteku ali deaktiviranju načina za izredne razmere na notranjem trgu pripravi izjavo o lastnostih na podlagi standardov ali skupnih specifikacij iz izvedbenega akta iz prvega odstavka 38c člena Uredbe 305/2011/EU.

(2) Z globo od 2.000 do 15.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

22. člen (prekrški monterja dvigala)

(1) Z globo od 3.000 do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot monter dvigala:

1. v nasprotju s sedmim odstavkom 15. člena tega zakona ne zagotovi, da dvigalo izpolnjuje vse bistvene zdravstvene in varnostne zahteve, ki jih določa pravilnik, ki ureja varnost dvigal, ali ne zagotovi izvedbe postopkov ugotavljanja skladnosti;
2. v nasprotju z drugim odstavkom 16. člena tega zakona po izteku ali deaktiviranju načina za izredne razmere na notranjem trgu Evropske unije da dvigalo na trg na podlagi domneve o skladnosti, ki jo zagotavljajo standardi ali skupne specifikacije, navedene v izvedbenem aktu iz prvega odstavka 16. člena tega zakona.

(2) Z globo od 2.000 do 15.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

VIII. KONČNI DOLOČBI

23. člen (poročanje)

Za potrebe ocenjevanja učinkovitosti Uredbe 2024/2747/EU s strani Evropske komisije v skladu s 46. členom navedene uredbe, ministrstvo v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi zbere zahtevane informacije in jih posreduje Evropski komisiji.

24. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-4/2026/
Ljubljana, dne x. y. 2026
EPA

Državni zbor
Republike Slovenije
predsednik

III OBRAZLOŽITEV

Obrazložitev k 1. členu (vsebina):

Predlagani 1. člen zakona opredeljuje vsebino zakona. Predlog zakona predstavlja predpis za:

- izvajanje Uredbe 2024/2747/EU o vzpostavitvi okvira ukrepov glede izrednih razmer na notranjem trgu in njegovi odpornosti, imenovane tudi krovna IMERA uredba,
- za izvajanje omnibus Uredbe 2024/2748/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu, in
- prenos omnibus Direktive 2024/2749/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu.

Namen zakona je zagotoviti celovito nacionalno podlago za organizacijske, postopkovne in tehnične ukrepe, ki omogočajo pravočasno predvidevanje kriz, pripravo nanje in usklajen odziv. Z jasnim opredeljevanjem področij, kot so upravljanje, obveščanje, koordinacija, sistem zgodnjega opozarjanja, spremljanje dobavnih verig ter digitalna orodja, zakon vzpostavlja predvidljiv in učinkovit sistem, ki zmanjšuje ovire za prosti pretok blaga in varuje delovanje notranjega trga.

Poleg organizacijskih in postopkovnih ukrepov za izvajanje krovne IMERA Uredbe 2024/2747/EU zakon ureja tudi nujne postopke za v krizi pomembno blago, s čimer se zagotavlja:

- izvajanje sprememb uredb EU, zajetih z omnibus Uredbo 2024/2748/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu, to so:
 - Uredba 305/2011/EU o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov,
 - Uredba 2016/424/EU o žičniških napravah,
 - Uredba 2016/425/EU o osebni varovalni opremi,
 - Uredba 2016/426/EU o napravah, v katerih zgoreva plinasto gorivo,
 - Uredba 2023/988/EU o splošni varnosti proizvodov in
 - Uredba 2023/1230/EU o strojih;
- izvajanje sprememb Uredbe 2024/3110/EU o določitvi harmoniziranih pravil za trženje gradbenih proizvodov in
- prenos sprememb direktiv EU, zajetih z omnibus Direktivo 2024/2749/EU glede nujnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, domnevo o skladnosti, sprejetje skupnih specifikacij in nadzor trga zaradi izrednih razmer na notranjem trgu, to so:
 - Direktiva 2000/14/ES o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z emisijo hrupa v okolje, ki ga povzroča oprema, ki se uporablja na prostem,
 - Direktiva 2006/42/ES o strojih,
 - Direktiva 2010/35/EU o premični tlačni opremi,
 - Direktiva 2014/29/EU o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti enostavnih tlačnih posod na trgu,
 - Direktiva 2014/30/EU o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z elektromagnetno združljivostjo,
 - Direktiva 2014/33/EU o harmonizaciji zakonodaje držav članic v zvezi z dvigali in varnostnimi komponentami za dvigala,
 - Direktiva 2014/34/EU o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z opremo in zaščitnimi sistemi, namenjenimi za uporabo v potencialno eksplozivnih atmosferah,
 - Direktiva 2014/35/EU o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti na trgu električne opreme, ki je načrtovana za uporabo znotraj določenih napetostnih mej,
 - Direktiva 2014/53/EU o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo radijske opreme na trgu in
 - Direktiva 2014/68/EU o harmonizaciji zakonodaje držav članic v zvezi omogočanjem dostopnosti tlačne opreme na trgu.

S tem se zagotavlja celovita pravna podlaga za ukrepanje v primeru izrednih razmer, ki vključuje tako administrativno upravljanje krize kot tehnične prilagoditve pri ugotavljanju skladnosti proizvodov. Z Uredbo 2024/2748/EU, Direktivo 2024/2749/EU in Uredbo 2024/3110/EU se določajo pravila glede nujnih postopkov v zvezi z različnimi vrstami proizvodov in njihovimi vidiki, med njimi gradbeni proizvodi, stroji, premična tlačna oprema, enostavne tlačne posode, elektromagnetna združljivost opreme, emisija hrupa v okolje, ki ga povzroča oprema, dvigala in varnostne komponente za dvigala, oprema in zaščitni sistemi, namenjeni za uporabo v potencialno eksplozivnih atmosferah, električna oprema, ki je načrtovana za uporabo znotraj določenih napetostnih mej, radijska oprema, tlačna oprema, žičniške

naprave, osebna varovalna oprema, naprave, v katerih zgoreva plinasto gorivo in splošna varnost proizvodov.

Obrazložitev k 2. členu (pomen izrazov):

Zaradi zagotavljanja pravne varnosti in enotne uporabe pojmov v vseh državah članicah EU se v predlaganem 2. členu zakona neposredno sklicuje na opredelitve pojmov iz 3. člena Uredbe 2024/2747/EU. To vključuje ključne pojme, kot so "kriza", "previdnostni način na notranjem trgu", "način za izredne razmere na notranjem trgu", "blago in storitve kritičnega pomena" ter "v krizi pomembno blago". S tem se izognemo morebitnim interpretativnim razlikam med nacionalno zakonodajo in pravom Evropske unije.

Obrazložitev k 3. členu (imenovanje članov Odbora):

Uredba 2024/2747/EU v 4. členu vzpostavlja svetovalni organ – Odbor za izredne razmere na notranjem trgu in njegovo odpornost (Odbor), v katerem ima vsaka država članica Evropske unije po enega predstavnika. Predlog 3. člena zakona določa, da predstavnika in njegovega namestnika imenuje ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, saj je to ministrstvo sistemsko odgovorno za delovanje notranjega trga.

Predlagani drugi odstavek 3. člena zakona omogoča fleksibilnost, ki jo predvideva tudi drugi pododstavek drugega odstavka 4. člena Uredbe 2024/2747/EU, in sicer imenovanje ad hoc predstavnika za posamezni sektor. To je ključnega pomena v primeru specifičnih kriz (na primer zdravstvena kriza, energetska kriza ...), kjer je potrebno specifično strokovno znanje drugega resornega organa.

Obrazložitev k 4. členu (centralni urad za zvezo):

Skladno z 8. členom Uredbe 2024/2747/EU morajo države članice imenovati centralni urad za zvezo, ki je odgovoren za stike z institucijami Unije in drugimi državami članicami. Prvi odstavek predlaganega 4. člena zakona za to nalogo določa ministrstvo, pristojno za gospodarstvo.

Drugi odstavek predlaganega 4. člena zakona je bistven za operativno delovanje sistema. Ker ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, ne razpolaga z vsemi podatki iz pristojnosti drugih resorjev, ta odstavek vzpostavlja zakonsko obveznost drugih državnih organov, da centralnemu uradu za zvezo na zaprosilo nemudoma posredujejo potrebne podatke. To omogoča učinkovito izvajanje tretjega odstavka 8. člena Uredbe 2024/2747/EU, ki zahteva zbiranje prispevkov ustreznih organov.

Obrazložitev k 5. členu (enotna kontaktna točka):

24. člen Uredbe 2024/2747/EU zahteva vzpostavitev nacionalnih enotnih kontaktnih točk za zagotavljanje informacij državljanom, potrošnikom in gospodarskim subjektom glede kriznih ukrepov in omejitev. S predlaganim 5. členom zakona se vlogo obveščanja javnosti dodeljuje ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo.

Obrazložitev k 6. členu (seznam pristojnih organov):

Predlagani 6. člen zakona določa, da ministrstvo pripravi in redno posodablja seznam pristojnih organov z natančno določenimi kontaktnimi podatki, vlogami in odgovornostmi v previdnostnem in kriznem načinu ter ga posreduje evropskim institucijam. Aktualen seznam omogoča, da se v primeru grožnje ali krize takoj vzpostavi operativna koordinacija in izmenjava informacij. Določba prinaša manj administrativnega trenja in krajši odzivni čas, zlasti v situacijah, ko je potrebna hitra usklajitev na ravni Evropske unije.

Obrazložitev k 7. členu (posvetovanje z deležniki):

Predlagani 7. člen zakona določa, da ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, v sodelovanju z drugimi organi organizira posvetovanja z gospodarskimi subjekti, socialnimi partnerji in drugimi relevantnimi deležniki. Namen je zgodnje odkrivanje ozkih grl v dobavnih verigah, boljši vpogled v operativne izzive podjetij ter oblikovanje sorazmernih ukrepov, ki čim manj obremenjujejo prosti pretok. Cilj je zagotoviti, da so ukrepi države usklajeni z realnimi potrebami gospodarstva in da se pridobijo povratne informacije o pobudah zasebnega sektorja, še preden se sprejmejo zavezujoči ukrepi.

Obrazložitev k 8. členu (sistem za zgodnje opozarjanje):

Predlagani 8. člen zakona implementira ad hoc opozarjanje o pomembnih incidentih, ki bi lahko povzročili znatne motnje delovanja notranjega trga ali dobavnih verig. Prvi odstavek predlaganega 8. člena zakona vzpostavlja notranji protokol poročanja, po katerem morajo pristojni organi (npr. inšpekcije, druga ministristva) obvestiti centralni urad za zvezo o incidentih, ki bi lahko povzročili znatne motnje na notranjem trgu. Drugi odstavek pa nalaga ministrstvu (kot centralnemu uradu za zvezo), da o tem obvesti Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije, kar je ključno za pravočasno aktivacijo mehanizmov na ravni Evropske unije.

Obrazložitev k 9. členu (spremljanje dobavnih verig):

Predlagani 9. člen zakona ureja spremljanje dobavnih verig blaga in storitev ključnega pomena v previdnostnem načinu. Predvideva možnost vzpostavljanja zaupnega seznama ustreznih gospodarskih subjektov ter posredovanje prostovoljnih zahtev za informacije o dejavnih razpoložljivosti, kot so proizvodne zmogljivosti, zaloge, omejitve dobaviteljev, možnosti diverzifikacije in ozka grla. Pri tem se upošteva upravno breme, zlasti za mala in srednja podjetja, ter stroga zaupnost. Namen je omogočiti sprejemanje odločitev, ki bodo podprte na podatkih in preprečiti eskalacijo v način za izredne razmere.

Obrazložitev k 10. členu (spremljanje prostega pretoka oseb):

Ker motnje na notranjem trgu Evropske unije ne zadevajo le blaga, ampak tudi ljudi, predlagani 10. člen zakona določa pristojnost za spremljanje prostega pretoka oseb. Skladno s 16. členom Uredbe 2024/2747/EU to nalogo prevzema ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za delo. Tretji in četrty odstavek predlaganega 10. člena zakona urejata obveznost notranjega poročanja v primeru sprejetja nacionalnih ukrepov, ki omejujejo gibanje (npr. zaprtje meja ali karantene). Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, mora o takih ukrepih nemudoma obvestiti centralni urad za zvezo, da lahko ta izpolni obveznost obveščanja Evropske komisije iz 23. člena Uredbe 2024/2747/EU zaradi preglednosti.

Obrazložitev k 11. členu (digitalna orodja):

44. člen Uredbe 2024/2747/EU predvideva vzpostavitev interoperabilnih digitalnih orodij in infrastrukture (npr. enotni digitalni portal) za podporo izvajanju uredbe. Predlagani 11. člen zakona določa, da je za tehnični vidik in vzpostavitev teh orodij v Republiki Sloveniji pristojno ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, v sodelovanju z drugimi organi. S tem se zagotavlja, da bo slovenska državna uprava tehnično usposobljena za varno izmenjavo informacij in uporabo digitalnih obrazcev v času krize.

Obrazložitev k 12. členu (omejitve prostega pretoka):

V načinu za izredne razmere določa Uredba 2024/2747/EU v 20. in 21. členu stroga pravila glede omejevanja prostega pretoka, vključno s prepovedjo določenih diskriminatorskih ukrepov. Predlagani 12. člen zakona določa splošno obveznost vseh pristojnih organov v Republiki Sloveniji, da pri sprejemanju kriznih ukrepov spoštujejo omejitve in pogoje, ki jih določa pravo Evropske unije. Namen določbe je preprečiti sprejetje nesorazmernih nacionalnih ukrepov, ki bi po nepotrebnem drobili notranji trg Evropske unije.

Obrazložitev k 13. členu (uporaba nujnih postopkov):

V predlaganem 13. členu zakona se določi, kdaj se uporabljajo nujni postopki za blago, ki je v krizi pomembno. Nujni postopki se uporabljajo le za blago, ki je opredeljeno kot v krizi pomembno, kadar je aktiviran način za izredne razmere na notranjem trgu. Izvedbeni akt Evropske komisije opredeljuje, za katero v krizi pomembno blago so aktivirani nujni postopki, razlogi za aktivacijo ter njegovo trajanje. V krizi pomembno blago, ki je kot tako dano na trg in ustrezno označeno, lahko ostane na trgu tudi po izteku ali deaktivaciji načina za izredne razmere.

Obrazložitev k 14. členu (prednostna razvrstitev ugotavljanja skladnosti v krizi pomembnega blaga):

Predlagani 14. člen zakona določa prednostno obravnavo vlog za ugotavljanje skladnosti za v krizi pomembno blago, za katero veljajo postopki ugotavljanja skladnosti, ki zahtevajo sodelovanje priglšenega organa, ne glede na to, ali so bile te vloge vložene pred aktiviranjem nujnih postopkov, ali po njem. Pri tem si priglšeni organi prizadevajo, da se čim prej zagotovi dajanje v krizi pomembnega blaga na trg.

Obrazložitev k 15. členu (odstopanje od postopkov ugotavljanja skladnosti, ki zahtevajo obvezno sodelovanje priglšenega organa):

V predlaganem 15. členu zakona se določi, da lahko za v krizi pomembno blago, za katero veljajo postopki ugotavljanja skladnosti, ki zahtevajo obvezno sodelovanje priglšenega organa, pristojno ministrstvo na ustrezno utemeljeno zahtevo gospodarskega subjekta izda dovoljenje za dajanje blaga na trg, ki velja le na ozemlju Republike Slovenije. O izdanem dovoljenju pristojno ministrstvo obvesti Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije. Izdano dovoljenje določa pogoje in zahteve, pod katerimi se v krizi pomembno blago lahko da na trg in določa vsaj naslednje: opis postopkov, s katerimi je bila uspešno dokazana skladnost z ustreznimi bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami ustrezne sektorske zakonodaje; vse posebne zahteve glede sledljivosti blaga; končni datum veljavnosti dovoljenja; vse posebne zahteve glede potrebe po zagotovitvi stalnega ugotavljanja

skladnosti in ukrepe, ki jih je treba sprejeti po izteku ali deaktiviranju načina za izredne razmere na notranjem trgu.

Pristojno ministrstvo lahko dovoljenje, ki ga izda pristojni nacionalni organ v drugi državi članici Evropske unije, prizna tudi v Republiki Sloveniji ter o tem obvesti Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije. Priznanje dovoljenja velja le do sprejetja izvedbenega akta Evropske komisije, s katerim se lahko razširi veljavnosti dovoljenja, ki ga je izdal pristojni organ ene države članice Evropske unije, na ozemlje celotne Evropske unije. Pri pripravi izvedbenega akta o razširitvi veljavnosti dovoljenja se Evropska komisija lahko obrne na organe za nadzor trga, ki predložijo ustrezne informacije ali pripombe v zvezi s tehnično oceno, ki je bila podlaga za izdajo dovoljenja.

Proizvajalci v krizi pomembnega blaga na lastno odgovornost izjavijo, da blago izpolnjuje vse bistvene zdravstvene in varnostne zahteve, ki jih določajo pristojni predpisi.

V krizi pomembno blago, ki je dano na trg na podlagi dovoljenja ali za katero velja razširitev veljavnosti dovoljenja, mora imeti navedene jasne, razumljive in nedvoumne informacije, kot to določa izvedbeni akt Evropske komisije. Te informacije morajo biti zagotovljene v slovenskem jeziku.

V krizi pomembno blago, za katero je bilo izdano dovoljenje, nima oznake CE in je opremljeno z informacijami, da je dano na trg kot »v krizi pomembno blago«. Takšno blago lahko ostane na trgu države članice Evropske unije v načinu za izredne razmere in po njegovem izteku ali deaktivaciji, vendar zanj ne veljajo določbe sektorske zakonodaje glede prostega pretoka blaga.

Obrazložitev k 16. členu (domneva o skladnosti na podlagi standardov in skupnih specifikacij):

Predlagani 16. člen zakona določa, da se za v krizi pomembno blago, ki je skladno s standardi ali skupnimi specifikacijami iz ustreznih izvedbenih aktov, domneva, da je skladno z veljavnimi bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami ustrezne sektorske zakonodaje. Po izteku ali deaktiviranju načina za izredne izmere se proizvajalci ob dajanju proizvoda na trg ne morejo več zanašati na domnevo o skladnosti, ki jo zagotavljajo standardi ali skupne specifikacije, navedene v izvedbenem aktu.

Blago, ki je opredeljeno kot v krizi pomembno in je skladno s standardi ali skupnimi specifikacijami ter dano na trg v načinu za izredne razmere in ustrezno označeno, se šteje za skladno z ustreznimi bistvenimi zahtevami sektorske zakonodaje tudi po izteku ali deaktiviranju načina za izredne razmere na notranjem trgu.

Obrazložitev k 17. členu (ocenjevanje, izjava o lastnostih in izjava o lastnostih in skladnosti gradbenih proizvodov na podlagi standardov in skupnih specifikacij)

Predlagani 17. člen zakona ureja pristojno ministrstvo za obveščanje Evropske komisije v primeru, kadar meni, da metode ali merila za ocenjevanje lastnosti v zvezi z bistvenimi značilnostmi proizvodov, ki jih zajemata Uredba 305/2011/EU in Uredba 2024/3110/EU, iz standarda ali skupne specifikacije iz ustreznega izvedbenega akta, niso pravilne.

Obrazložitev k 18. členu (prednostna razvrstitev dejavnosti nadzora trga in medsebojna pomoč med organi):

V predlaganem 18. členu zakona se določi, da organi za nadzor trga pri dejavnostih nadzora trga prednostno obravnavajo blago, ki je opredeljeno kot v krizi pomembno. Hkrati pa se za namen tesnejšega sodelovanja in medsebojne podpore med organi za nadzor trga zagotavlja pomoč drugim organom za nadzor trga v načinu za izredne razmere na notranjem trgu, vključno z mobilizacijo in pošiljanjem strokovnih skupin za začasno okrepitev osebja organov za nadzor trga, ki zaprosijo za pomoč, ali zagotavljanjem logistične podpore, kot je krepitev preskusnih zmogljivosti za v krizi pomembno blago. Tako se zagotovi ustrezna raven varnosti za harmonizirane in neharmonizirane proizvode, ki so opredeljeni kot v krizi pomembno blago.

Obrazložitev k 19. členu (inšpekcijski nadzor):

Predlagani prvi odstavek 19. člena zakona določa pristojnost inšpekcijskih organov glede nadzora izvajanja določb V. poglavja tega zakona, ki ureja nujne postopke za v krizi pomembno blago. Hkrati se določa pristojnost inšpekcijskih organov glede nadzora izvajanja Uredbe 2024/2747, Uredbe 2024/2748 in Uredbe 2024/3110/EU. Ker Uredba 2024/2748, Uredba 2024/3110/EU in Direktiva 2024/2749 zajemajo raznolik nabor vrst proizvodov, se določi, da nadzor izvajajo inšpekcijski organi, pristojni za posamezno vrsto proizvodov, v skladu s predpisi, ki določajo pristojnosti in naloge pristojnih inšpekcijskih organov.

Za potrebe učinkovitega izvajanja nadzora se s predlaganim drugim odstavkom 19. člena zakona določi, da imajo pristojni inšpektorji na podlagi predlaganega zakona v zvezi z blagom, ki je opredeljeno kot v krizi pomembno, in je zanj izdano dovoljenje iz predlaganega prvega odstavka 15. člena zakona, priznana veljavnostjo dovoljenja iz predlaganega tretjega odstavka 15. člena zakona ali razširitev veljavnosti dovoljenja na podlagi izvedbenega akta iz predlaganega četrtega odstavka 15. člena zakona

pooblastilo sprejeti vse korektivne in omejevalne ukrepe, ki so določene s 15. členom Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11 in 29/23).

Obrazložitev k 20. členu (prekrški gospodarskega subjekta):

Predpisi Evropske unije, katere spreminjata Uredba 2024/2748/EU in Direktiva 2024/2749/EU, določajo, da države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve zadevnih predpisov Evropske unije, s katerimi se nalagajo obveznosti gospodarskim subjektom, ter sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo v skladu z nacionalnim pravom, pri čemer morajo biti kazni učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Zaradi načela določnosti in jasnosti ter pravne varnosti se v prvem odstavku predlaganega člena opredeljuje dejansko stanje prekrška, kadar je kršitelj pravna oseba, ki opravlja dejavnost kot gospodarski subjekt. V drugem in tretjem odstavku predlaganega člena so predvidene višine glob za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, odgovorno osebo pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

V predlaganem 20. členu zakona se tako določajo prekrški v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti gospodarskega subjekta glede nujnih postopkov za v krizi pomembno blago.

Obrazložitev k 21. členu (prekrški proizvajalca):

Predpisi Evropske unije, katere spreminjata Uredba 2024/2748 in Direktiva 2024/2749, ter Uredba 2024/3110/EU določajo, da države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve zadevnih predpisov Evropske unije, s katerimi se nalagajo obveznosti gospodarskim subjektom, ter sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo v skladu z nacionalnim pravom, pri čemer morajo biti kazni učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Zaradi načela določnosti in jasnosti ter pravne varnosti se v prvem odstavku predlaganega člena opredeljuje dejansko stanje prekrška, kadar je kršitelj pravna oseba, ki opravlja dejavnost kot proizvajalec. V drugem in tretjem odstavku predlaganega člena so predvidene višine glob za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, odgovorno osebo pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

Proizvajalec pomeni skladno z 8. točko prvega odstavka 3. člena Uredbe 2024/988/EU vsako fizično ali pravno osebo, ki proizvaja proizvod ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje in ki trži ta proizvod pod imenom ali blagovno znamko te osebe.

V predlaganem 21. členu zakona se tako določajo prekrški v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti proizvajalca glede nujnih postopkov za v krizi pomembno blago.

Obrazložitev k 22. členu (prekrški monterja dvigala):

Direktiva 2014/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaje držav članic v zvezi z dvigali in varnostnimi komponentami za dvigala, katero spreminja Direktiva 2024/2749/EU, določa, da države članice določijo pravila o kaznih, s katerimi se nalagajo obveznosti gospodarskim subjektom, ter sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo v skladu z nacionalnim pravom, pri čemer morajo biti kazni učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Zaradi načela določnosti in jasnosti ter pravne varnosti se v prvem odstavku predlaganega člena opredeljuje dejansko stanje prekrška, kadar je kršitelj pravna oseba, ki opravlja dejavnost kot monter dvigala. V drugem in tretjem odstavku predlaganega člena so predvidene višine glob za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, odgovorno osebo pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

V predlaganem 22. členu zakona tako se določajo prekrški v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti monterja dvigala glede zagotovitve, da dvigala izpolnjujejo vse bistvene zdravstvene in varnostne zahteve, ki jih določa pravilnik, ki ureja varnost dvigal, ali ne zagotovi izvedbe postopkov ugotavljanja skladnosti.

Obrazložitev k 23. členu (poročanje):

Predlagani 23. člen zakona ureja obveznost poročanja Evropski komisiji, kar je potrebno za izvajanje 46. člena Uredbe 2024/2747/EU, ki predvideva redno ocenjevanje delovanja in učinkovitosti uredbe. Ker so podatki o izvajanju kriznih ukrepov razpršeni med različnimi državnimi organi, ta člen določa, da

ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, deluje kot koordinator, ki zbere zahtevane informacije od drugih pristojnih organov in jih posreduje Evropski komisiji. S tem bo zagotovljeno enotno in celovito poročanje Republike Slovenije o učinkovitosti ukrepov na notranjem trgu Evropske unije.

Obrazložitev k 24. členu (začetek veljavnosti):

Predlagani 24. člen zakona določa uveljavitveni rok. Predlagani zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu.